

2018 – MAREA UNIRE și TRIBUNISMUL (XXXIII):

Fără Transilvania, Principatele nu au viitor –

Numai unirea Transilvaniei va pune fundamentul vieții perpetue a României

DACO-ROMÂNIA
SIMBOLUL UNITĂȚII POLITICE

Al.I.Cuza

Harta Principatelor Unite (1859-1878)

primul român transilvănean într-un guvern din București, ministrul justiției

Cine e domn al Transilvaniei e domn al Principatelor

Fără Transilvania, Principatele nu au viitor

Numai unirea Transilvaniei va pune fundamentul vieții perpetue a României

1827
1877

istoricul juristul Alexandru Papiu Ilarian

crearea României Mari cu centrul în Transilvania

Este erou cine ocupă această țară, e foarte slab cel ce o pierde ...

Cum vedea Alexandru Papiu-Ilarian la 1860!

Conceptul de **DACO-ROMÂNIA simbol al unității politice**, a fost enunțat deseori, în toate cercurile. Speranța românilor transilvăneni că unitatea națională s-ar putea realiza sub protecția imperiului Habsburgic a fost reală, dovada fiind entuziasmul tuturor românilor la realizarea unirii de la 1859. Alexandru Ioan Cuza, ales unic al Munteniei și Moldovei, fost participant la marea adunare națională de la Blaj (mai 1848), plin de inițiativă și dornic de a pregăti marea unire, spunea celor 12000 de ostași concentrați la Ploiești: «**vă stă în mână, ca într-o zi țara noastră să vă poată datori mărirea!**»». În guvernul lui Kogălniceanu, îl regăsim pe istoricul și juristul Alexandru Papiu Ilarian, acesta fiind ministru al justiției (1863-1864); era primul român transilvănean care intra într-un guvern din București, legându-și numele de o lege foarte importantă: „secularizarea averilor mănăstirești”. Al. I. Cuza îl cunoștea și aprecia pe Al. Papiu Ilarian din vremurile tulburi ale revoluției de la 1848. Sfaturile pe care tânărul jurist le-a dat domnitorului Cuza s-au păstrat, fiind cuprinse într-un „Memorand despre raporturile românilor cu nemții, cu slavii, cu ungurii, în timp de pace și în cazul unei revoluțiuni în răsăritul Europei” (prezentat în 1860). Reproducem selectiv din lucrarea „Din istoria Transilvaniei”, cap. „Cum vedea Alexandru Papiu-Ilarian la 1860 puțința de înfăptuire a Daco-României?” - autor dr. Ioan Lupaș: «Permițând constatarea că toate popoarele Europei luptă pentru libertate și unitate națională, arată că Victor Emanuel realizează cu arma în mână, idealul italian, iar nemții se pregătesc pentru o Germanie mare, liberă și

unită, care să se întindă de la Baltică pînă la Marea Neagră. Aceasta, dacă s-ar realiza vreodată, fie sub forma austriacă, fie sub cea prusiană, „ar înghiți pe români ... Numai orbul poate să nu vadă – adaugă Papiu – ce progrese înfricoșate face germanismul în răsăritul Europei. Pesta vorbește nemțește. În Banat colonii nemțești. În Transilvania sași. Bucovina, germanizată, mai că a uitat că mai deunăzi era partea cea mai frumoasă, cea mai tare a Moldovei (...) În ambele Principate sute de mii de sudiți (supuși) austriaci cu jurisdicțiune consulară ... Un instinct natural îi făcu pe români ca să adopte cultura Europei latine, fără de care abia ar fi speranță de scăpare în viitor”. În ce privește tendințele *slavismului* spre o confederație panslavă, ele s-ar putea realiza numai pe ruinele Turciei și Austriei. O unire națională federativă a slavilor de sud (bulgari, sîrbi, bosniaci, muntenegreni, croați) ar atinge mai deaproape interesele române. Realizarea ei nu-i părea lui Papiu imposibilă. Dar nu o considera prea periculoasă pentru români. De aceea nici nu socotea necesar să insiste. Tendințele maghiarismului îl preocupau mai mult, acestea fiindu-i cunoscute mai îndeaproape. „Ungurii au luptat totdeauna pentru o Ungarie mare, de la Adriatică pînă la Marea Neagră, „crezînd cu toată sinceritatea și spunînd cu toată naivitatea” că viitor strălucit ca al ungarilor nu are nici un popor pe fața pămîntului ... „Tot omul să fie om și ungar” cîntau poezii și poezii erau toți ungurii. Ungurii nu au învățat nimic din cele pățite și n-au uitat nici una din nedreptățile și rătăcirile de la 1848”. Lui Papiu îi apărea situația românilor transilvani de la 1860 destul de dificilă: „între nemți, care i-au înșelat (la 1848) și între unguri care nu vor să știe de naționalitatea românească nicidecum, cari nu recunosc că Transilvania este o țară românească. Și totuși pretind ca să fie unită cu Ungaria ... Tot intriga cea veche a neamțului, tot semeția cea incalificabilă a ungarului, din care ușor va rezulta iarăși căderea și a ungarului și a românului ...”.

Ungurii se temeau că Transilvania autonomă nu va putea fi împiedecată la un moment dat a se uni cu Principatele Române. Spre a preveni aceasta, luptau din răzputeri pentru unirea ei cu Ungaria. Românii transilvani protestau însă cu hotărîre nu numai în interesul lor provincial, ci și în interesul general al tuturor românilor. Austria nu avea nici un interes să promoveze unirea aceasta, din care Ungaria ar fi ieșit prea întărită. Cu toate acestea Papiu prevedea că Austria își va da consimțământul – ceea ce s-a și întîmplat cu cîțiva ani mai tîrziu. Și întrebînd: pentru ce? – răspundea: numai cu scopul de a provoca pe români împotriva ungarilor și de a-i arunca iarăși în luptă, ca la 1848, unii în contra altora.

După această înfățișare a curentelor de expansiune politică imperialistă, ajunge Papiu să vorbească despre idealul român care e „unirea tuturor românilor într-un singur corp politic, adică Daco-România. Literații români și străini de mult popularizează acest ideal. Mihai Viteazul îl puse în lucrare”. Papiu își dădea seama de piedecile ce se iveau în calea unei realizări apropiate, dar insista cu multă dreptate că lucrările guvernelor române, toate și totdeauna trebuie să aibă un caracter, care cel puțin să nu compromită cauza cea mare, cea viitoare a întregii națiuni române. Examinând Daco-România din punct de vedere teritorial, o găsește de aceeași mărime cu Italia și cu Marea Britanie; în privința națională ar fi unul din cele mai omogene state ale Europei; în privința strategică afirmă că puține state ar fi în Europa „mai favorite de natură”, Transilvania fiind în centrul ei o adevărată cetate firească, cea mai tare, cea mai importantă.»

Continuăm reproducerea selectivă din lucrarea istoricului dr. Ioan Lupaș: «”Cine e domn al acestui centru strategic stăpânește pînă la Tisa și pînă la Marea Neagră. Numai romanii cei vechi au priceput importanța ei strategică. Barbarii o au ignorat, pentru aceea căzură cu toții unii după alții ... Este erou cine ocupă această țară, e foarte slab cel ce o pierde, căci e cea mai grea de ocupat, cea mai lesne de conservat. Cine e domn al Transilvaniei e domn al Principatelor. Mihai își fixase aci capitala, ca să guverneze întreagă România. Dar românii de atunci nu l-au priceput, ungurii l-au vîndut, Austria l-a ucis. Toți domnii cei buni ai Principatelor se îngrijeau cel puțin să-i domine strîmtorile, să aibă cîte două-trei cetăți în Transilvania ... **Fără Transilvania, Principatele nu au viitor, duc o existență precară și dubie. Numai unirea Transilvaniei va pune fundamentul vieții perpetue a României.**”

Urmează apoi dovada că România Mare, cu centrul în Transilvania, ar împăca și interesele Europei apusene. „Numai un stat puternic la Dunăre ar putea contribui la menținerea echilibrului european în fața Rusiei. Acest stat puternic nu-l va crea nici Austria, nici Ungaria, cu pretențiile pînă la Marea Neagră, pretenții nesprizinite pe nimic. Este însă creat gata prin o Românie pînă la Tisa. Atît dreptul nostru istoric, cît și cel național asupra acestui teritor e cu mult mai puternic decît al ungarilor, care nu ar fi în stare să înjghebeze aci decît o Austrie ungurească, proprie să turbure în orice moment liniștea Europei răsăritene. Transilvania este partea cea mai frumoasă și cea mai vitală din trupul sfîșiat al națiunii române.”

După această expunere urmează răspunsul lui Papiu la întrebarea: **ce trebuie să facă domnul românilor în aceste timpuri grele?** „Iată ce: **A. În politica internă:** 1. Să organizeze și să sporească armata, apoi iarăși armata, în fine tot armata; 2. Să cîștige încrederea națiunii prin o bună administrare a dreptății; 3. Să cerce în toate chipurile a cîștiga inima poporului, împrumutînd pe țărani; 4. Să îngrijească de luminarea și creșterea națiunii în adevărat patriotism; 5. Să sporească finanțele statului prin secularizarea averilor mănăstirești; 6. Să pună capăt intrigilor perpetue, care strică partea cea mai vitală a națiunii. »

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-xxxiii-137360.html>

The screenshot shows a web browser window with the Tribuna.ro website. The page title is "2018-MAREA UNIRE și Tribunismul (XXXIII):". The author is Marius HALMAGHI. The article was published on 13.08.2018 at 00:00. It has 669 views and 0 comments. The page features a navigation menu with categories like Eveniment, Actualitate, and Sport. There are also social media sharing buttons for Facebook, Twitter, and Pinterest, and a search bar.